המביא גט פרק שני גיטין יח.

ואוכיח כיסמיס. ימים רבים: **דאי מפייסה.** בהדיה בקטטות שבינייהו: **מיפיים.** ולא מיפייסה וגרשה ומכי מטא גיטה לידה הוא דאגרשה: **לא מקדיש כו'.** לא רגילי למיעבד הכי לאנוחי כיסמיה דכיון דלא ניחא ליה בגירושין פורענות הוא לגביה ולא מקדיש ליה: **מה הועילו חכמים בתקנתן.** כין לענין (ב) פירות כין לענין זוות דטרפה לקומות מיום הכתיבה: **קלא אית לה.** וכין לענין זוות וכין לענין פירות בעיא לאתויי ראיה אימת מטא גיטה לידה: **מאימתי מונין לגט.** ג' חדשים שהאשה צריכה להמתין: **כ' נשים בחלר אחת.** של אדם ל' שפחות ליס ומסר שני גיטין לשתי נשיו כו ביום אלא שזה קדם לזה כתיבתו אדם ולשמואל זו מיגשא לסוף כ' חדשים וזו לסוף ג' ימתהו בני אדם שראו שנתגרשו ביום א': **גט ישן.** לקמן (דף עט:) תניא דאין אדם מגרש בגט ישן ואיתא גט ישן כל שנתיחד עמה מאחר שכתבו לה וטעמא שמא יאמרו גיטה קודם לנשה (כ) שמא תתעבר ותלד בין כתיבתו לנתיבתו ולאחר זמן יאמרו הגט קדם וכזנות נתעברה: **המשלים.** מסר הגט לשליח כדי לגרשה בו לסוף ג' חדשים והוא הלך לדרכו: **מוסרם לינשא מיד.** דמשעת כתיבה מניגן: **מאימתי** (ג) **לכותב.** כשאר שטר מוכ ומשמטתה שביעית: **משתפגום.** שתפרע קלת דגלי דעתה דעומדת ליגוס וליפרע: **ותזקוף.** עליו המוסר במלוה דנפקא לה מסוס כתובה ומעשה ב"ד שאינו משמט ומל עלה שם שטר מוכ: **פגמה.** כיון דגלי דעתיה בפרעון קרינא ביה לא יגוס(ה): **וקפה.** במלוה: **אונם.** אם הכתולה חייב מתשים כסף: **וקנס.** דמוליא שם רע: **מאימתי נוקפין.** כלומר מאימתי הוא מזקיפה: **העמדה.** הרי היא מזקיפה: **כמעשה ב"ד דמיא.** דמנאי ב"ד היא: **מה מעשה ב"ד.** חיוביה משום ספק דין הוא ואע"ג דלא אימתים הלכך אין שם הקדמה ונכתבים ביום ונחתמין בלילה: **אף כתובה.** משעת כתיבה דנכנסה לחופה דקיומו תמנות הוא חייל שעבודה ואע"ג דלא אחתים: **עסוקים באותו ענין הוו.** מכתיבה עד חתימה ואפי' בשאר שטרות כשר: **לא שנו.** דשטרות הנכתבים ביום ונחתמים בלילה פסולים: **אבל עסוקים באותו ענין.** כיון שהעדים מזומנים לחתום אלא שבעל כרחם בריכים להמתין עד שיסיים הסופר את השטר אע"ג דאיתרמי ליה אחתים לאותה: **כשר.** שהרי משעת כתיבה נמי אית ליה קלא: **אין לו פירות.** וכי טרפה מזמן כתיבה בדין טרפה: שמא

ואותביה בביסתיה דאי מפייסה תיפיים מאי אמר ליה [ה]לא מקדים אינש פורענותא לנפשיה אמר ליה רבינא לרב אשי גיטין הבאים ממדינת הים דמיכתבי בניסן ולא מטו עד תשרי מה הועילו חכמים בתקנתם אמר ליה [ו]הנהו קלא אית להו [ז]איתמר מאימתי מונין לגט רב אמר משעת נתינה ושמואל אמר משעת כתיבה מתקיף לה רב נתן בר הושעיא לשמואל יאמרו שתי נשים בחצר אחת זו אסורה וזו מותרת אמר ליה אביי זו זמן גיטה מוכיח עליה וזו זמן גיטה מוכיח עליה תניא כוותיה דרב תניא כוותיה דשמואל תניא כוותיה דרב השולח גט לאשתו ונשתהה שליח בדרך ג' חדשים כשהגיע גט לידה צריכה להמתין ג' חדשים [ח]ולגט ישן אין חוששין שהרי לא נתייחד עמה תניא כוותיה דשמואל המשליש גט לאשתו ואמר לו אל תתנהו לה אלא לאחר ג' חדשים משנתנו לה מותרת לינשא מיד ולגט ישן אין חוששין שהרי לא נתייחד עמה רב כהנא ורב פפי ורב אשי עבדי משעת כתיבה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע עבדי משעת נתינה [ט]והלכתא משעת כתיבה איתמר מאימתי כתובה משמטת רב אמר משתפגום ותזקוף ושמואל אמר [י]פגמה אע"פ שלא זקפה זקפה אע"פ שלא פגמה תניא כוותיה דרב תניא כוותיה דשמואל תניא כוותיה דרב מאימתי כתובה משמטת משתפגום ותזקוף פגמה ולא זקפה זקפה ולא פגמה אינה משמטת עד שתפגום ותזקוף תניא כוותיה דשמואל [יא]אונס וקנס ופיתוי וכתובת אשה שזקפן במלוה משמטין ואם לאו אין משמטין מאימתי נזקפים במלוה משעת העמדה בדין אמר שמואל כתובה כמעשה ב"ד דמיא מה מעשה ב"ד נכתבין ביום ונחתמין בלילה אף כתובה נכתבת ביום ונחתמת בלילה כתובתיה דרבי חייא בר רב איכתוב ביום ואיחתום בלילה הוה רב התם ולא אמר להו ולא מידי לימא כשמואל סבירא ליה [יב]עסוקין באותו ענין הוו דתניא אמר רבי אלעזר בר רבי צדוק לא שנו אלא כשאין עסוקין באותו ענין אבל עסוקין באותו ענין כשר: ר"ש מכשיר: אמר רבא מאי טעמא דר"ש קסבר [יג]כיון שנתן עיניו לגרשה שוב אין לו פירות אמר ריש לקיש לא הכשיר ר"ש אלא לאלתר אבל מכאן ועד עשרה ימים לא חיישינן

בתקנתם כין לענין זוות כין לענין פירות דטרפה לקומות מיום הכתיבה אע"ג דלעיל אמר ריש לקיש דיש לנבעל פירות עד שעת מתיבה הכא מודה דיש לנבעל פירות עד שעת נתינה כיון דאי מפייסה תיפיים ומיהו ההוא דגיטין הבאין ממדינת הים דפירש בקונטרס דלמרוויחו פריך קלת קשה דלמה לא יפסיד משעת מתיבה לריש לקיש כיון שאם היתה אללו היה מגרשה לאלתר ועוד קשה לר"י דמה הועילו חכמים בתקנתם משעת דהשתא איכא למימר דאילו לא היה בו זמן וזה אינו דבאין בו זמן חוששים אלא תפסיד האשה ומשעת דהכא לא חוששים אשה אלא אלא משום לקומות וגראה לר"י דהכי מרי פירכי למאן דאמר שמא יחפה אכל למאן דאמר משום פירי ניחא דבדין מפסידין הלקומות משעת מתיבה:

הנהו קלא את להו. פירש בקונטרס דבעיא לאתויי ראיה אימת מטא גיטה לידה תימה דלענין זוות דהכי דידוע אלא בא לידה ביום הכתוב בו מ"מ יכול לחפות ולומר שנתן לה קודם שזינתה כמו קודם שתיקנו זמן ואור"י קלא אית להו כשרואין בזמן שזמן הכתיבה היה קודם המסירה אית ליה קלא למילתא ומסקי אדעתייהו לידע יום המסירה וא"ת והכהוא למה תיקנו זמן וי"ל ע"י הזמן יש לו קול לפי שרואים ע"י הזמן שבו שהנתינה אינה ביום הכתיבה וא"ת ומאן דאמר משום בת אמומו בזמן הזה למה כותבין זמן בגיטין לאפי' בזמן הזה משמע דבעי זמן כדתנן (לקמן דף פו.) ג' גיטין פסולים וי"ל גזירה שמא יחפה על כיה המזרים אי נמי מהרה יבנה בית המקדש א"נ אלא יאמרו זינתה אחר גירושין ויחזירנה דגרושה שזינתה מותרת לחזור כדאמרינן בפ"ב דסוטה (דף יח:): **השולח גט לאשתו** כו' **ולגט ישן אין חוששין.** פירוש אע"פ שצריכה להמתין אלא חדשים לאו משום דחיישינן שמא בתוך כך יבא עליה הא לגט ישן אין חוששין אלא כדאמרינן לעיל שמא יאמרו שתי נשים בחצר כו': **המשליש גט לאשתו.** פירש בקונטרס והוא הלך לדרכו ונמנם פירש כן אלא מייבי אפילו הוא בעיר ונקט הך בריתא המשלים לרבותא דאע"פ שהוא בעיר מותרת לינשא מיד ואין חוששים לגט ישן ולעיל נקט השולח לרבותא דאע"פ שאינו בעיר צריכה להמתין אלא חדשים: **מאימתי** כתובה משמטת. הא דאמר בריש פ' אע"פ (כתובות נה.) תנאי כתובה ככתובה דמי לגביעית קשה לר"י מאי אייריא דאין מוסיף כתובה משמטת מאוס דתנאי כתובה ככתובה דמי והוי כמעשה ב"ד תיפוף ליה דלא משמט כתובה ותוספת מידי דהוה אשכר שכיר והקפת החנות דאיכא מ"ד במסכת שביעית (פ"י מ"ח) דלא משמט אלא מלוה וכ"ש כתובה ותוספת ודוחק לומר דאתיא כרבי יוסי דפליג התם ואמר דמשמט וגראה לר"י דהא דקאמר לשביעית היינו שפגמה וזקפה כתובה לרב או פגמה או זקפה לשמואל דמשמטת נמי תוספת: **אונס** קנס **ופתוי.** קנס הוא מוליא שם רע ומשום דלית ביה אלא קנס קרי ליה קנס אבל באונס יש בו בושת ופגם: **מה מעשה בית דין נכתב ביום כו'.** דמשעת פסק דין איכא קלא כמו בשטר כדאמרינן בכל דוכתא כשעמד בדין דגבי ממשעבדי: **אף** כתובה נכתבת ביום ונחתמת בלילה. יש מקומות שנוהגין לכתוב הכתובה בע"ש ולחומתה במוצאי שבת ואין נכון לעשות כן משום תוספת דלמא לית ליה קלא ומיהו איכא דקנו מייבא ליכא לאיתחם מידי כדאמרינן בב"ב (דף קנב.) אי ידעיתו יומא דאקניתו ביה כתובו יומא דאקניתו ביה: **אבל** עסוקין באותו ענין בשר. דלית ליה קלא כאילו חתמו כיון שהם מזומנים לחתום כדפרישית לעיל:

חייבין

שנכתבו ביום ונחתמו בלילה פסולין לא מיירי אלא באותן השטרות שאין בהן קנין שעיקר קנינם תלוי בחתימתן כגון שטר מכר או שטר מתנה שרוצה להקנות לו שדהו ע"י הנעת השטר ליד המקבל כדקי"ל דקרקע נקנית בשטר ואעפ"י שאיחרה מסירת השטר ליד המקבל לזמן חתימתו אמרי' עדים בחתומיו זכין לו וכן נמי בשטרי הודאות והלוואות שאין בהן קנין שאע"פ שראו העדים ההלוואה שהיתה בניסן או הודה בפניהם בניסן ואמר להם אתם עדי הוה לה מלוה על פה ולא טרפא ממשעבדי ואם אמר לעדים הכתבו לי שטר למלוה וגם ראו ההלוואה בעיניהם והם אחרו לכותבו עד אייר אין כותבים מניסן אלא מאייר שאין הנכסים משתעבדים לטרוף הלקוחות בדבור פיו או בנתינת המעות כ"א בחתימת העדים בשטר דמסקי ליה

מסורת הש"ס

(א) [לקמן עה:], ב) ימומות מב., ג) [לקמן עו:], ד) [כ"מ יט.], ה) [דברים עו].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מה הועילו וכו' כין לענין זוות כין לענין פירות דטרפה: (ב) ד"ה גט ישן וכו' קודם לנשה כלומר שמא: (ג) ד"ה מאימתי תהא כתובה כשאר:

תוספות רי"ד

גיטה ותנבם: א"ל רבינא לרבא כתביה ואותביה בביסיה דאי מיפייסה ניפיים מאי. פי' כתבו ותחתום ליתנו לה ואחר לתתו לה שמא תתפייס עמו מן הקטטות שביניהן ולא נתפייסו ונתנו לה ואינה מגורשת אלא משעה שיתנו לה מה הועילו חכמים בתקנתם. פי' לר' יוחנן מקשה דאמר משום בת אחותו דאי לריל האמר דמשעת החתימה יש לה פירות ואע"פ שאיחר נתינת הגט דעדיו בחותמיו זכין לו: אמר ליה לא מקדם (אניש) פורענותא לנפשיה. פי' אין לחוש לכך שאין אדם מקדים לכתוב גט שפורענות הוא לו ואינו כותבו אלא בשעה שרוצה ליתנו: א"ל רבינא לרב אשי גיטין הבאים ממדינת הים דמיכתבי בניסן ולא מטו עד תשרי מה הועילו חכמים בתקנתם: א"ל הנהו קלא אית להו. פי' ובגיא לאתויי עדים איכתי מטא גיטה לידה: איתמר מאימתי מונין לגט. פי' ג' חדשים שהיא צריכה להמתין עד שלא תנשא רב אמר משעת נתינה ושמואל אמר משעת כתיבה פי' שמשעת כתיבתו אין לו להתיחד עמה וזהו גט ישן כל שנתייחד עמה מאחר שכתבו לה ואמרו חכמים אין אדם פוטר את אשתו בגט ישן גזירה שמא יאמרו גיטה קודם לבנה שמא תתעבר בין כתיבתו לנתינתו ולאחר זמן יאמרו הגט קודם ובזנות נתעברה וכיון שאין מתגרשת בגט ישן לא חיישינן שמא בא עליה והלכך מונין משעת כתיבה (וכ"כ חייש שמא בא עליה ואינו חושש לגרשה בו דהא אמרי' אם נתגרשה בו תנשא לכתחלה): תניא כוותיה דרב השולח גט לאשתו ונשתהה שליח בדרך ג' חדשים משהגיע גט לידה צריכה להמתין ג' חדשים ולגט ישן אין חוששים שהרי לא נתייחד עמה. מיכן מוכיח שאם היו בעיר א' ורוצה לגרש את אשתו בגט שנכתב זה כמה ימים אע"פ שהוא אומר לא נתיחדתי עמה אין מניחים אותו לגרש בו דחיישינן שמא נתייחד עמה: תניא כוותיה דשמואל המשליש גט לאשתו ואמר לו אל תתנו לה אלא לאחר ג' חדשים פי' והוא הלך לדרכו משנתנו לה מותרת להנשא מיד ולגט ישן אין חוששים שהרי לא נתיחד עמה: רב כהנא ורב אשי עבדי משעת נתינה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע עבדי משעת כתיבה והלכתא משעת כתיבה. איתמר מאימתי כתובה משמטת רב אמר משתפגום ותזקוף ושמואל אמר פגמה אע"פ שלא זקפה זקפה אע"פ שלא פגמה קיימא לגובייא מיד אלא למזונות והלכך כל זמן שניזונית ואינה תובעת כתובה לא קרינא בה לא יגוס ומ"ה אינה משמטת ורב סבר משתפגום תפרע מקצתה והשאר תתבעם בדין אז קרינן בה לא יגוס ומשמטת אבל בפגימה

ו) נראה לל"ל פי' כתובה לא קיימא יכו'. ז) אלי ל"ל משעת כניסה לחופה נמחיק ליתן לה מתנים זו וחיל שיעבודא עליה כו'.

עין משפט נר מצוה

בב א טור שו"ע אה"ע סי' קכו סעיף ד:
בג ב מיי' פ"מ מהלכות שכירות הלכה יא:
בד ג מיי' פ"ב מהלכות שמטה הלכה יג סמג לאוין רעא טוש"ע ח"מ סי' סו סעיף יח (אה"ע סי' קיא סעי' ו):
בה ד מיי' שם הלכה יב כולה"מ שם סעיף טו:
בו ה מיי' פכ"ג מהל' מלוה הלכה ג סמג עשין לד טוש"ע ח"מ סימן מג סעיף טז:

תוספות רי"ד (המשך)

לחוד לא. שי"ל לא בגיא למיגבי שארא השתא אלא מזונות היא רוצה כרבנן דאמרי בפ' אלמנה ניזונית שאע"פ שנפרעה קצת מכתובתה עדיין יש לה מזונות הלכך אם לא תתבעם בדין על השאר לא קרינא ביה לא יגוס ואם לא פגמה אע"פ שתבעתם בדין אינה משמטת עדיין דשמא נתפשרו ולא תגבה עכשיו כתובתה ותהיה ניזונית מהן מ"ה בעי הרוייהו פגימה וזקיפה ושמואל סבר בין פגימה בלחוד בין בזקיפה בלחוד גליא דעתה דבגיא לגבות כתובתה וקרינא ביה לא יגוס ומשמטת והגיא כותיה דרב והגיא כותיה דשמואל וכיון דתגיא כהרוייהו הדרינן לכלל דרב ושמואל הלכה כשמואל בדיני: אמר שמואל כתובה כמעשה ב"ד דמיא מה מעשה ב"ד נכתבים ביום ונחתמים בלילה אף כתובה נכתבת ביום ונחתמת בלילה. פי' הכתובה תנאי ב"ד היא ואע"ג דלא כתב לה כתובה (ככתובתה) (ככתב) דמיא דכל מעשה ב"ד אעפ"י שקדמה כתיבה לחתימה אין בכך כלום דחיוביה משעת פסק דין ב"ד הוא ואע"ג דלא איתחים הלכך אין שם הקדמה ונכתבים ביום ונחתמים בלילה כתובתה נמי משעת כניסה לחופה (ג) חייב זוז בו מאתים שעבודא עליה ואע"ג דלא איתחם שטרא דהעיקר זמן (השעבוד) כניסתה לחופה הוא ואם תקדים כתיבה לחתימה אין בכך כלום וה"ה נמי לשטרי אקנייתא שנכתב ביום ונחתמים בלילה מפני שאין שעבודם חלוי בחתימת העדים אלא משעת הקנין שאם הקנה ראובן נכסיו לשמעון ע"י סודר בניסן ולא נכתב השטר עד אייר מניסן קנה שמעון הנכסים ואם מכרן ראובן ללוי קודם שיגיע שטר ליד שמעון אין מכירתו מכירה שאין קנין הנכסים חלוי בהגעת השטר ליד שמעון אלא משעת קנין הסודר קנאם והשטר אינו אלא לראיה בעלמא וזמן השטר לאו מאייר כתבי' אלא מניסן הלכך אם קדמה כתיבתו לחתימה אין בכך כלום שהרי מניסן צריך לכתוב. והאי דתנן כל השטרות

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com